

ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ В КОНТЕКСТІ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Екологічний стан навколишнього природного середовища у світі погіршується протягом усього існування та розвитку людства. Спостерігається дегуманізація свідомості суспільства, яка пов'язана з понадмірним споживанням природних ресурсів. Безжалісна експлуатація має катастрофічні наслідки: мутне флора та фауна планети, які, таким чином, змушені пристосовуватись до нових умов життя, а деякі рослини і тварини знаходяться на межі знищення. Відбувається надмірне забруднення поверхневих і підземних вод, повітря і земель. Такі наслідки впливають і на біологічно-генетичну деградацію населення. Саме тому екологічні проблеми так гостро постали перед людством.

Погіршення стану навколишнього природного середовища зобов'язує вести пошук альтернативних напрямів використання природних ресурсів, які повинні зменшувати шкідливий вплив на природу.

Насьогодні одним з напрямків людської діяльності, який спрямований на взаємопорозуміння людини та навколишнього природного середовища, що її оточує є екотуризм. Функції екотуризму орієнтовані на підвищення екологічної свідомості суспільства.

Природоохоронна функція полягає в першу чергу в необхідності дотримання природоохоронного режиму та мінімізації негативних наслідків впливу туризму на природні комплекси. Вона досягається завдяки чіткій регламентації форм і видів туристичних занять, визначенні допустимих норм рекреаційного навантаження, відповідному облаштуванню туристичних маршрутів та стежок тощо [2]. Екологічний туризм характеризується відносно слабким негативним впливом на природне середовище. Не рідко його називають «м'яким туризмом», тому що його метою є максимально дбайливе використання природних ресурсів регіону та за можливістю їх відтворення.

Еколого-освітня функція екотуризму – важлива складова у формуванні нової екологічної свідомості та становленні екологічної культури особистості. Відвідуючи місця з відносно незайманою природою з метою отримання уявлення про природні особливості певної території, важливим чинником є непорушення цілісності екосистеми.

Просвітництво – невід'ємна складова екотуризму. Пізнаючи природу, туристи усвідомлюють необхідність дбайливого ставлення до неї. Вклад екотуризму у формування екологічної культури безцінний [1]. Для збільшення позитивного впливу екотуризму на навколишнє середовище необхідно є пропаганда на державному рівні здорового способу життя та високих стандартів відношення до природи.

Отже, можна стверджувати, що екологічний туризм являє собою перспективний напрям охорони навколишнього середовища. Він передбачає сукупність ресурсозберігаючого природокористування та підвищення здоров'я населення. За допомогою екологічного туризму відбувається екологізація свідомості суспільства. Негативні наслідки, які мають екологічний та соціокультурний характер, зводяться до мінімуму. Результатом розвитку екологічного туризму є запобігання негативного впливу на навколишнє природне середовище. Екологічний туризм також передбачає підтримку екологічної стійкості навколишнього природного середовища.

1. Коваленко Н.Г. Развитие экологического туризма / Н.Г. Коваленко // Экономика Крыма. – 2008. – №23. – С.78–81.
2. Кучинська І.В. Екотуристичний потенціал природоохоронних територій українських Карпат: сучасний стан, проблеми і перспективи використання / І.В. Кучинська // Вісник Львівського інституту економіки і туризму. – 2009. – №4. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vliet/2009_4/6/3_Kuchynska.pdf.